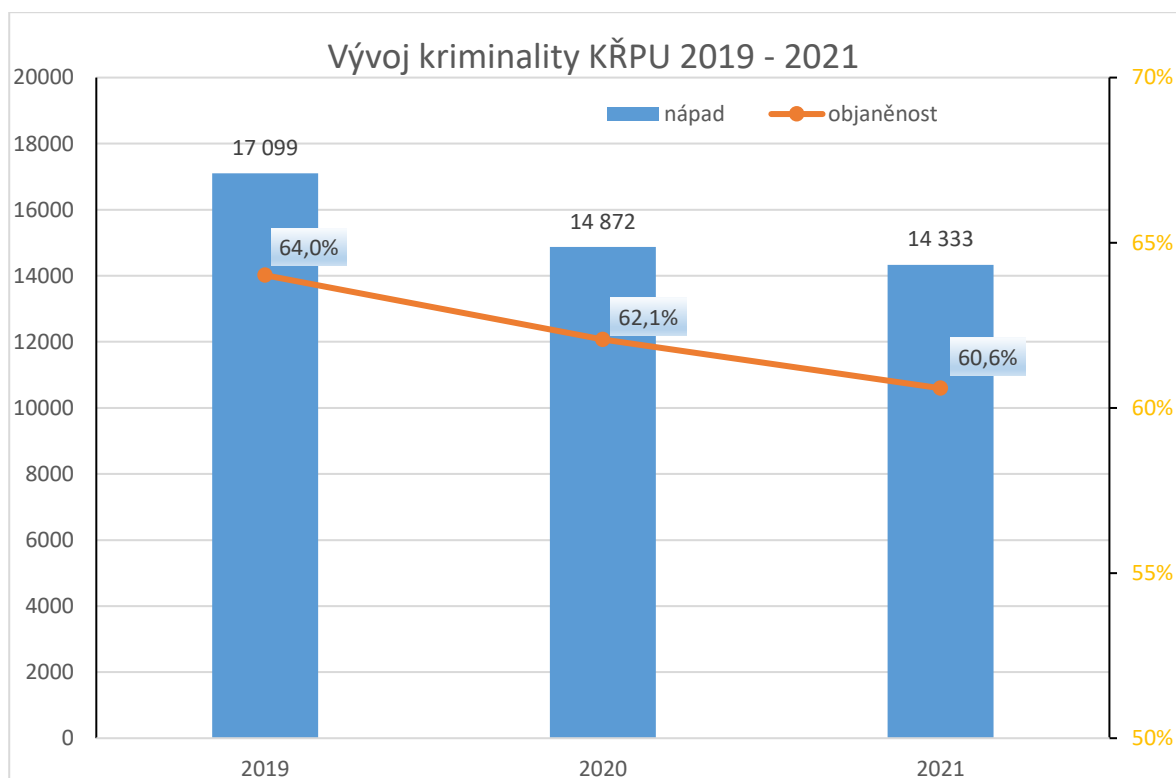
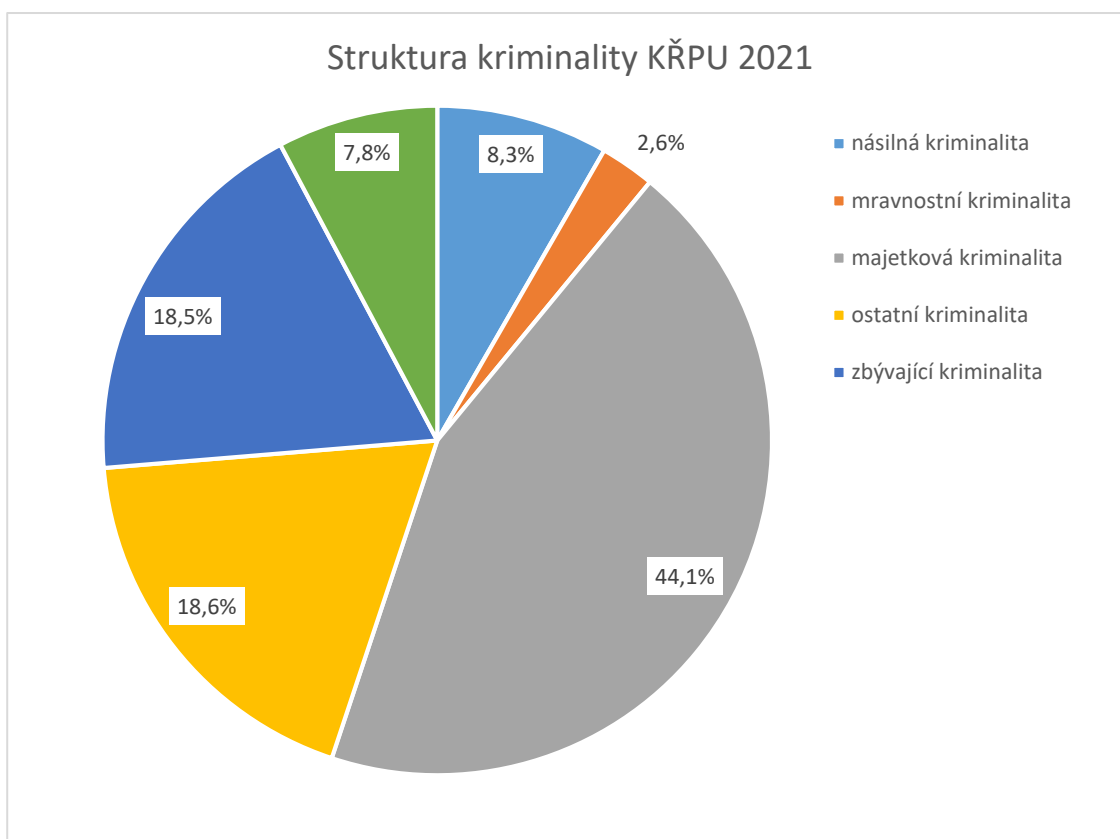

Tisková zpráva SKPV Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje za rok 2021

V České republice bylo v roce 2021 evidováno 153 233 trestných činů a z toho bylo na území Ústeckého kraje registrováno 14 333 trestních věcí. Z pohledu Ústeckého kraje se jedná o srovnatelný vývoj kriminality s rokem 2020, kdy bylo skutků registrováno 14 872. Objasněnost se držela nad 60%, což převyšuje republikový průměr, který činí 57,3%. Při interpretaci dat je třeba zohlednit, že vývoj kriminality byl ovlivněn opatřeními souvisejícími s bojem proti pandemii Covid – 19. Pandemie výrazně omezila pohyb osob, společenské, ale i pracovní aktivity a samozřejmě i deliktivní jednání fyzických a právnických osob. Jak již bylo mnohokrát konstatováno, činnost každého z nás se stále více přesouvá do virtuálního prostředí a pandemie tyto procesy ještě umocnila. Probíhá digitalizace veřejné správy, služeb a bankovního sektoru, stejně tak se v internetovém prostředí stále více objevují téměř všechny formy trestné činnosti. Je třeba mít na paměti, že trestná činnost páchaná prostřednictvím výpočetní techniky je do značné míry latentní. Podstatným faktem je skutečnost, že od 1. 10. 2020 nabyla účinnosti novela trestního zákoníku, která zvýšila spodní hranici škody u trestného činu. Na vývoj kriminality v Ústeckém kraji má v neposlední řadě zásadní vliv kvalitní práce policistů, kteří navrhli obžalovat 3644 kauz, což je nejvíce v ČR.

Vývoj registrované kriminality KŘPU za poslední 3 roky

V kraji bylo spácháno 1192 **násilných trestných činů**, což je ve srovnání s rokem 2020 pokles o 11,7%. Nejčastějším násilným trestným činem je úmyslné ublížení zdraví, kdy evidujeme 280 trestných činů, ale také 276 případů porušování domovní svobody. Loupežných přepadení bylo spácháno 159 a došlo tak k poklesu o 7,6%. V kraji bylo spácháno 9 vražd, což je 4 méně než v roce 2020. Všechny vraždy v Ústeckém kraji byly objasněny. Za zmínku jistě stojí, že oběti pachatele do určité míry znaly a ve třech případech byla obětí seniorka nalezená zavražděná v bydlíšti a pachatel nebyl z rodiny poškozené.

Mravnostní kriminalita vzrostla o 90 případů na 379 skutků v kraji. Jedná se o nárůst více jak 30%, což řadí Ústecký kraj dlouhodobě mezi nejzatíženější kraje v ČR. Z celkového počtu mravnostních deliktů dominuje 109 případů znásilnění a 92 případů pohlavního zneužití. Mezi trestnou činnost mravnostního charakteru patří šíření pornografie, šíření nakažlivé lidské nemoci, ale také různé druhy výtržností se sexuálním podtextem. V minulém roce bylo na území kraje prověřováno 7 případů obchodování s lidmi. Všechny případy byly spáchány formou sexuálního vykořisťování. Objasněnost mravnostní kriminality se pohybuje nad 55%. Zatíženost kraje mravnostní kriminalitou souvisí s počtem vyloučených lokalit, skladbou obyvatelstva a prostředím v sociálně slabých rodinách. Pandemie a izolace osob je kriminologickým faktorem, který má vliv na zvýšený výskyt trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti.

Drogová kriminalita se pohybuje na srovnatelné úrovni roku 2020, kdy bylo odhaleno 394 trestných činů a v roce 2021 je prověřováno 383 případů. Objasněnost tohoto druhu kriminality se pohybuje okolo 80%. Významný vliv v boji s nedovolenou výrobou pervitinu a jiným nakládáním s OPL, což je doménou pohraničí, má stejně jako u všech druhů latentní kriminality personální stav policistů. Kriminogenními faktory je především sociální prostředí ve vyloučených lokalitách a již zmíněné rizikové

faktory, jak je výše uvedeno u mravnostní kriminality. V Ústeckém kraji bylo za rok 2021 zajištěno 40 varen pervitinu, což je nejvíce v ČR

Majetková kriminalita je počtem 6327 trestních věcí o 84 případů nižší než v roce 2020. Nejvíce bylo evidováno 2553 krádeží vloupáním a prostých krádeží 2386. Každý rok je evidován větší počet majetkových trestných činů, které spadají do kategorie trestné činnosti páchané prostřednictvím internetu. V roce 2021 jsme zaznamenali 319 trestných činů proti majetku spáchaných v internetovém prostředí, což je o 119 více než v roce 2020. I zde je patrný neustále stoupající trend kriminality, která je páchaná prostřednictvím IT.

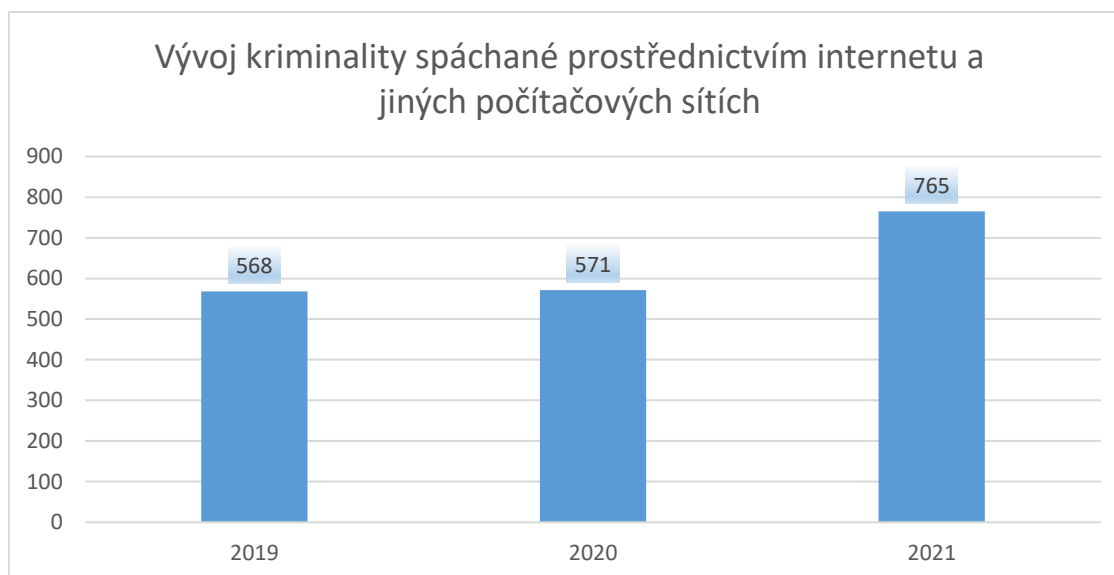
Velmi rozsáhlou sériovou trestnou činností majetkového charakteru jsou podvody na seniorech.

Od roku 2017 je na území České republiky zaznamenán zvýšený počet případů na problematice trestné činnosti na seniorech s legendou **VNUK**. Jedná se o klasickou legendu, kdy osoba pachatele vystupující jako vnuk oběti požaduje rychle finanční hotovost na výhodnou koupi nemovitosti, motorového vozidla, potřebuje peníze na notářské poplatky atd. V letošním roce kriminalisté v Ústeckém kraji prověřují 68 případů, ve kterých se pachatelé vydávají za nemocniční lékaře a seniorům lživě tvrdí, že jejich příbuzný (syn, vnuk, synovec, dcera) zavinil dopravní nehodu, při níž zranil malé dítě a jménem příbuzného, který se měl s poškozenými z dopravní nehody domluvit na finančním vyrovnání, volají, neboť v důsledku překousnutého jazyka či rozrušení nemůže příbuzný mluvit. K natipování obětí pachatelé zpravidla využívají aplikaci www.1188.cz. Nejvíce evidovaných případů v ČR je v Ústeckém, Libereckém a Karlovarském kraji. Celkem se pachatelé již dopustili 104 podvodů, kdy se pokusili způsobit škodu ve výši téměř 10 milionů korun. Zde je velmi pozitivně vnímána preventivní práce policistů, kteří opakovaně cestou medií, ale i bankovního sektoru, různých sdružení, univerzit třetího věku, stacionářů a církví snaží informovat seniory o formách podvodného jednání.

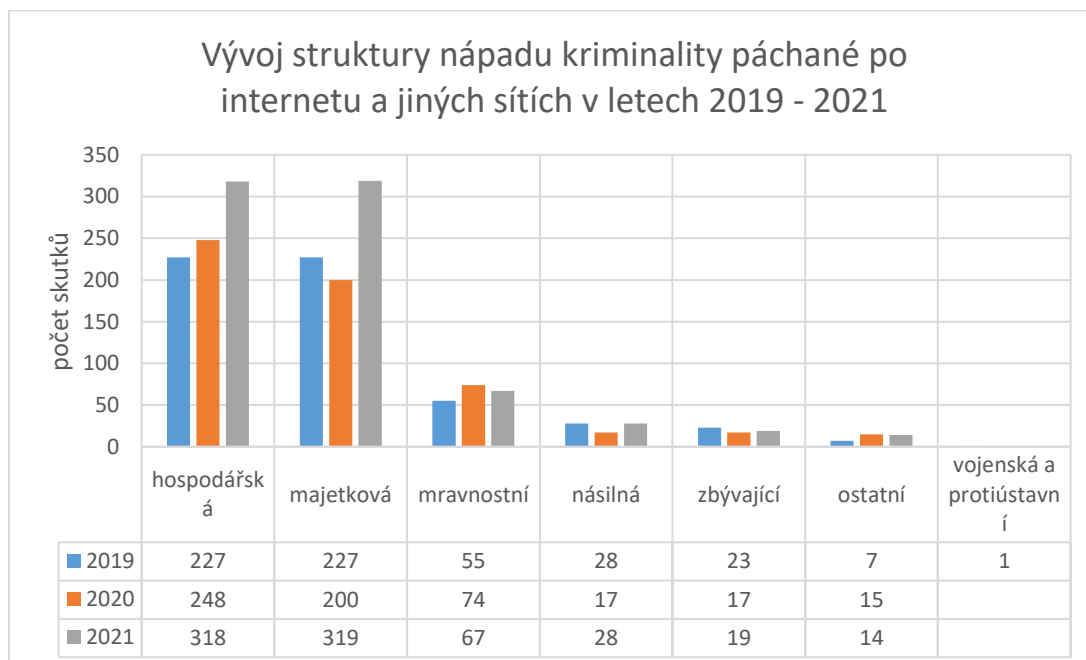
Hospodářská kriminalita poklesla v Ústeckém kraji meziročním srovnání na 1113 (- 452 registrovaných trestných činů). Jedná se o třetí nejvyšší nápad trestné činnosti v ČR s druhou nejvyšší objasněností téměř 70%, kdy meziročně vzrostla objasněnost o 6,3%. Kromě již zmíněných důvodů poklesu registrované kriminality se výrazně snížil počet případů padělání a pozměňování peněz, jelikož jsou upřednostňovány bezhotovostní platby. Obecně lze konstatovat, že vzhledem k velkému růstu tržních cen došlo ke zpoždění dotačních výzev. Obecně vzhledem k pandemii poklesly příjmy právnických osob, vzrostly náklady a není tedy v takovém rozsahu snaha o optimalizaci daňové povinnosti. V roce 2021 policejní orgány v Ústeckém kraji zajistili majetek ve výši 107 450 146 Kč., a odčerpaly výnosy z trestné činnosti ve výši 15 508 998. V porovnání s předchozím obdobím se jedná o srovnatelné výsledky s rokem 2019.

Vývoj kybernetické kriminality a ostatní kriminality páchané v kyberprostoru

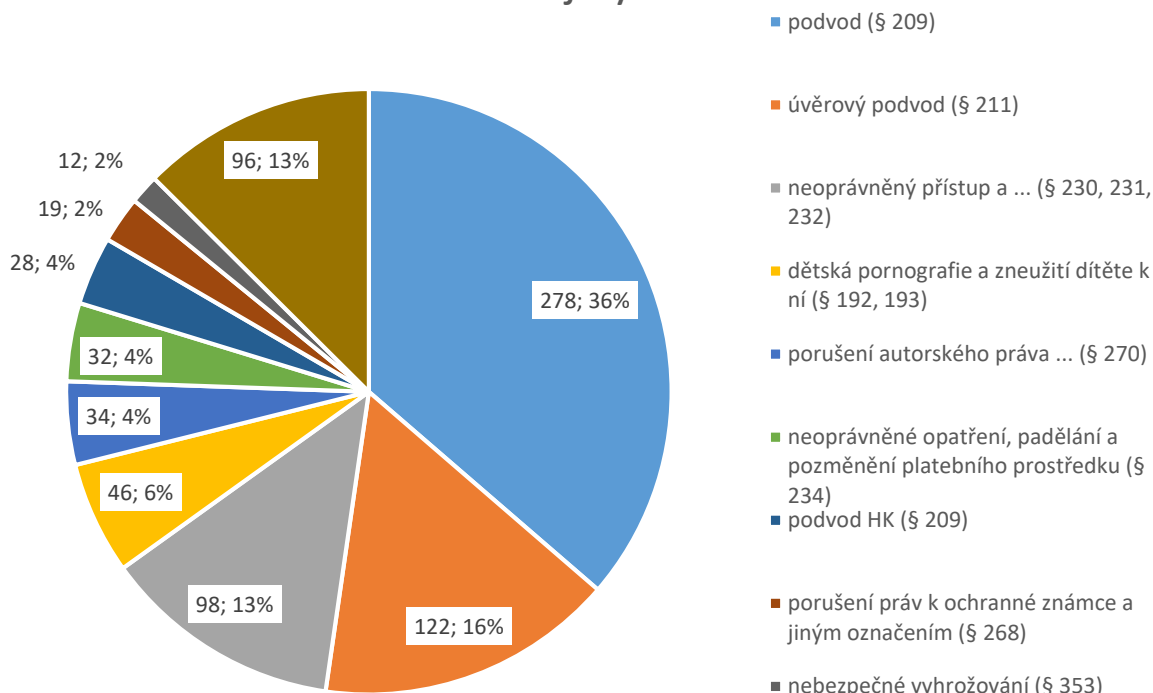
Ve statistických ukazatelích Policie ČR se za tuto kriminalitu považuje kriminalita spáchaná v prostředí internetu a v ostatních počítačových sítích.

Celkově bylo na Krajském ředitelství policie Ústeckého kraje registrováno 765 skutků, což je o 194 skutků více než v předcházejícím roce. Můžeme tak sledovat stálý nárůst této kriminality. Rozložení kriminality do jednotlivých druhů se za poslední 3 roky příliš nemění.

Struktura kriminality spáchané prostřednictvím internetu a jiných sítí

Stále platí, že nejrozšířenější oblastí trestných činů v rámci kriminality páchané v kyberprostoru je majetková trestná činnost, nejčastěji různá jednání kvalifikovaná jako podvod (§ 209 trestního zákoníku) popřípadě úvěrový podvod (§ 211 trestního zákoníku).

Další početnou skupinou kriminality je neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací (§ 230 trestního zákoníku). U tohoto trestného činu asi největší podíl mají jednání, kde pachatel získá neoprávněný přístup k účtu na sociální síti v užívání poškozeného. Většinou pod legendou výhry či jiné služby, kdy je požádán ze strany „kamaráda – přítele“, zda mu nepošle své telefonní číslo a následně i heslo (kód), který se mu zobrazí ve zprávě. Následkem těchto jednání je, že poškození přicházejí o své účty na sociálních sítích a tyto mohou být zneužit opět k navazování kontaktů. V roce 2021 došlo k dvojnásobnému nárůstu skutků napadení počítačového systému pomocí škodlivého software - Ransomware. Jde o ty případy, kdy je počítač nebo celá síť napadena útočníkem, jež zašifruje data a za obnovení přístupu k těmto datům požaduje od oběti výkupné v krypto měně.

Velkou část kriminality páchané v kyberprostoru tvoří sériově páchaná trestná činnost. V uplynulém roce můžeme upozornit na dvě série, které si Policie ČR interně označila jako „Falešný bankéř“ a „Investiční podvody“.

V sérii „Falešný bankéř“ se neznámý pachatel vydává za pracovníka banky nebo za policistu a volá klientům bank s legendou o napadení jejich bankovních účtů. Následně jsou poškození vmanipulováni do jednání, při kterém za pomoci falešného pracovníka banky převádí své finanční prostředky na tzv. „bezpečný účet“. Tyto prostředky jsou ze strany poškozených zasílány na bankovní účty bílých koní a následně jsou přeposílány přes různé platební služby do zahraničí. V některých případech jsou poškození v rámci komunikace instruováni k vybrání svých finančních prostředků z účtů a k jejich

vložení do Bitcoinmatu. Důvěryhodnost svého jednání se pachatelé snaží zvýšit podvržením telefonního čísla (spoofing) bankovního ústavu či telefonního čísla Policie ČR začínající 974.

V případě „Investičních podvodů“ neznámý pachatel zveřejní na internetu inzerát (upoutávka na známou osobnost, či firmu), v němž nabádá k investování do virtuálních měn. Poškození na základě této reklamy vyplní kontaktní údaje na připravenou webovou stránku. Za nějaký čas jsou kontaktováni ze strany „jejich nového finančního poradce“. Jelikož dané problematice nerozumí, tak si důvěřivě nainstalují aplikaci umožňující vzdálený přístup k počítači nebo telefonu např. software AnyDesk. Tímto umožní pachateli z jejich zařízení a na jejich jméno jednoduše založit účet na směnárně s krypto měnou. Dále ve spolupráci se svým novým finančním poradcem provedou nákup kryptoměny. Pachatel po této transakci ihned zadává příkaz k odeslání těchto prostředků do své dispozice. Na KŘP Ústeckého kraje je za rok 2021 evidováno celkem 74 podobných případů se škodou přesahující 20 mil. korun.

Stále se opakují i tzv. Nigerijské podvody. Jde o druh podvodu, kdy se podvodník snaží na dálku vylákat ze své oběti peníze pod nějakou legendou např. americký voják či doktor, který se chce přestěhovat do Evropy. Tyto podvody mají často romantický podtext a míří na osamělé osoby.

Nejčastější problém u kriminality páchané pomocí internetu je, že jeho uživatelé nerespektují základní bezpečnostní opatření v rámci elektronických komunikací a často se chovají velmi naivně. Příkladem mohou být podvody, kdy je prodávající inzerovaného zboží vmanipulován do situace, že vyplní do podvržené webové stránky (vypadá např. jako stránka přepravní společnosti) veškeré údaje ze své platební karty včetně bezpečnostního kódu. A tak místo aby peníze jako prodávající získal, jsou mu naopak následně zcizeny pomocí platby kartou.

Málo obezřetní uživatelé jsou ochotni si na pokyn pachatele vystupujícího pod určitou legendou nainstalovat do počítače či telefonu jakýkoliv software. V poslední době šlo hlavně o software určený ke vzdálené správě, který umožní pachateli ovládat počítač (telefon) jako kdyby u něj přímo seděl, viz legenda „Investiční podvody“. Pokud mu poškozený ještě umožní vzdálený přístup ke svým finančním prostředkům (např. formou internetové bankovnictví), tak v mnoha případech ani nestihá sledovat, co u něj pachatel provádí. Jednou z dalších okolností, se kterou se Policie ČR musí vypořádat je stále rozšířenější možnost okamžitých plateb u bankovních domů. Díky možnosti okamžitého převodu finančních prostředků se často stává, že než poškozený stačí nahlásit podvodné jednání na Policii ČR, tak jsou zcizené finanční prostředky vyvedeny mimo dosah zajišťujících nástrojů orgánů činných v trestním řízení.

Výzvy nejen pro rok 2022

- **Boj s drogovou kriminalitou.** Ústecký kraj je dlouhodobě zatížen drogovou kriminalitou, která souvisí s množstvím vyloučených lokalit, pohraničím, skladbou obyvatelstva a prostředím v sociálně slabých rodinách.
- **Pokračovat v odhalování latentní kriminality, zejména v oblasti kriminality páchané prostřednictvím výpočetní techniky a to zejména v oblasti majetkové, ale i v oblasti násilných projevů.** Násilné projevy jsou mnohdy způsobilé eskalovat násilí ve společnosti, podněcují k páchání trestných činů, hrubě narušují soužití lidí a zasahují do práv na ochranu osobnosti. Je zapotřebí taková jednání vyhledávat a postihovat je v trestně právní, případně v přestupkové rovině.
- **Posílení oblasti odhalování hospodářských trestných činů na úrovni celého kraje.** Zejména se jedná o odčerpávání výnosů z trestné činnosti, boj s jejich legalizací, daňovou trestnou činností, dotačními podvody, ale i trestnými činy úředních osob korupční povahy.

- **Naplnění personálních stavů na skupině kriminální policie a vyšetřování s důrazem na kvalifikované policisty. Nabídka uplatnění pro vysokoškolsky vzdělané osoby z řad veřejnosti, kterým nabízíme možnost přímého vstupu na službu kriminální policie a vyšetřování se služebním zařazením minimálně do sedmé tarifní třídy, takovou možnost mají osoby se vzděláním právním, ekonomickým, nebo z oboru informačních technologií.**